

THE MAKING OF
ME
trails

TRAILS

MAGAZINE

JUNI 2012

TIM KNOL

DROOMDE VAN EEN MOOIE GITAAR

WETENSCHAP EN FRAUDE

HOE TRAILS OP HET RECHTE PAD BLIJFT

EXTRA: THE MAKING OF ME
HET VERHAAL VAN...

REDACTIE

Een nieuwe meting, een nieuw magazine. Dat is wat we dachten bij TRAILS. De jongeren die in 2001 gestart zijn met TRAILS zitten sinds dit voorjaar in de vijfde meting, de jongeren uit 2004 beginnen in het najaar met de vierde meting. Alle reden om weer eens wat aandacht te besteden aan datgene waar we met z'n allen zo hard mee bezig zijn: waardevol wetenschappelijk onderzoek naar de ontwikkeling van jongeren op weg naar de volwassenheid. Een hele mond vol, maar dat is wel waar het allemaal om draait.

Om dit magazine te maken hebben we weer vele TRAILS-onderzoekers en medewerkers aan hun mouw getrokken om een bijdrage te schrijven. Zo beschrijft datamanager Dennis Raven in het artikel 'Fraude? Niet bij TRAILS!' hoe wij de kwaliteit van ons onderzoek weten te waarborgen. Onderzoek kan immers alleen waardevol zijn als het ook echt betrouwbaar is. In het thema-onderdeel Eten en Gewicht vertelt onderzoekster Frédérique Smink meer over haar onderzoek naar eetstoornissen. Enkele recente proefschriften worden uitgelicht op pagina 17. Niet alleen onze medewerkers hebben hun best gedaan voor dit magazine, ook deelnemers Lianne, Vanessa, Gemma en Rodney leverden een bijdrage (waarvoor hartelijk dank uiteraard!)

Het speciale extra katern in dit magazine is volledig gewijd aan de nieuwe communicatiecampagne 'The Making of Me'. De TRAILS-jongeren zijn al heel wat jaren op hun weg naar de volwassenheid, wat heeft ze gevormd tot de persoon die ze nu zijn? Welke dromen hadden ze als kind, waar zien ze zichzelf in de toekomst? Je ziet het thema overal terug in het magazine. Eén ding is in elk geval duidelijk: het kind dat we sinds de basisschool volgen is een kritische en zelfbewuste volwassene geworden. We zijn er trots op dat we deze ontwikkeling van zo dichtbij hebben mee-gemaakt!

Heleen Nienhuis

COLOFON

TRAILS magazine is een uitgave van TRAILS en is speciaal geschreven voor alle TRAILS deelnemers. Het magazine wordt in een oplage van 4400 exemplaren gratis verspreid onder deelnemers van TRAILS en andere geïnteresseerden.

REDACTIEADRES
Postbus 30.001
9700 RB Groningen
(050) 361 12 05
trails@umcg.nl
www.trails.nl

REDACTIE
Heleen Nienhuis

MET MEDEWERKING VAN
Aukelien Mulder, Dennis Raven, Frédérique Smink, René Veenstra, Menno Reijneveld, Marieke Messchendorp, Joanneke Bastiaansen, Karin Veldman, Hanneke Wigman, Karin Janssens

FOTOGRAFIE
Reyer Boxem

VORMGEVING | OPMAAK | EINDREDACTIE
Rocket Industries, Groningen

DRUK
Het Grafisch Huis, Groningen

RECHTEN
Alle rechten voorbehouden. Overname of vertaaling van tekst of beeld uit deze uitgave is alleen toegestaan na voorafgaande toestemming van de redactie.

INHOUDSOPGAVE

VAN DE REDACTIE
Nieuwe meting, nieuw magazine

TRAILS HEADLINES
Prijzen winnen en Facebook

IN THE SPOTLIGHT
Tim Knol doet dingen waar hij blij van wordt

FRAUDE? NIET BIJ TRAILS!
Hoe onderzoekers op het rechte pad blijven

TRAILS GLOBAL
Groeten uit Zuid-Afrika!

GEDRAGSEXPERIMENT
Winnen en verliezen

COLUMN
Joanneke Bastiaansen - Voornaam gesogt

DE ONDERZOCHE ONDERZOEKT
Van deelnemer naar zelf onderzoek doen bij TRAILS

HOE ZIT HET MET...
...de volgende meting van TRAILS-CC?

RESULTATEN IN PROEFSCHRIFTEN
Over onbegrepen gedachten en klachten

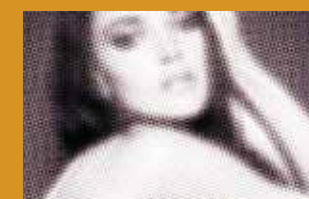
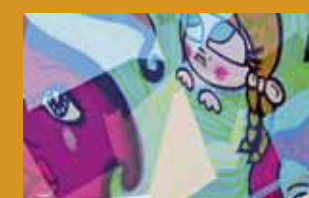
THEMA: ETEN EN GEWICHT
Onderzoek naar eet- en gewichtsproblemen toegelicht

INTERVIEW MET DE KALENDER
Waarom we in T5 met een kalender interviewen

INTERVIEW: RODNEY ELZER
Een bekende TRAILS-jongere!

TRAILS THANX

EXTRA: THE MAKING OF ME
De verhalen achter de gezichten van deze campagne en de making of...the making of me.

HEADLINES

DE VIJFDE METING

Op dit moment zitten we midden in de vijfde meting van het bevolkingsscohort van TRAILS. Zowel de ouders als de jongeren wordt gevraagd een vragenlijst in te vullen. Daarnaast vragen we de jongeren én hun eventuele partner ook om zich te laten interviewen over wanneer ze welke gebeurtenissen hebben meegemaakt. Vanaf maart zijn we begonnen met het versturen van de informatiefolders en de uitnodigingsbrieven. Tot nu toe hebben we 928 jongeren een uitnodiging voor de vragenlijst gestuurd, waarvan we nu 425 terug gekregen hebben. 915 ouders hebben inmiddels een vragenlijst ontvangen, daar hebben we nu 587 van terug. Na de zomervakantie worden in etappes de overige jongeren en ouders aangeschreven.

DE VADERMETING

Tijdens de vierde meting van TRAILS hebben we een vadersvragenlijst verstuurd naar alle vaders die in beeld (geweest) zijn in de ontwikkeling van hun kind. Het doel hiervan is om meer inzicht te krijgen in de unieke rol van vaders in deze ontwikkeling. Het begrip 'vaders' kan in de ruimste zin van het woord genomen worden. We hebben het over biologische vaders, stiefvaders, pleegvaders en adoptievaders. Het was een hele klus om al deze vaders te benaderen, vooral in de situaties waarin de ouders niet meer bij elkaar woonden. Uiteindelijk hebben we 1190 ingevulde vragenlijsten (88,7%) terug gekregen, een heel mooi resultaat! De onderzoekers zijn nu bezig met het verwerken en analyseren van de data, dus het duurt nog wel even voordat de resultaten uit dit deelonderzoek bekend zijn.

WIN EEN CITYTRIP

Twee jaar geleden hebben we bij de vierde meting van het bevolkingsscohort een nieuw begrip geïntroduceerd: de loterij. Onder iedereen die aan alle onderdelen van de 4e meting (T4) meedeed, hebben we zo'n 60 vette prijzen verloot. Hiermee wilden we de respons verhogen en dat is naar ons idee best gelukt! Zo'n 79% van jullie deed mee aan T4, een prima resultaat! Maar, wat ons betreft kan dat bij T5 zelfs nog verbeterd worden. Ook ditmaal verloten we dus een aantal prijzen. En die zijn niet mis. Wat dacht je van een tablet-computer? Of een IKEA-pas van €100,-. Of win je liever de hoofdprijs, een citytrip naar New York voor twee personen?! Meer informatie over de loterij vind je op trails.nl. Beter nog, doe maar gewoon mee aan de vragenlijst en het interview van T5, dan maak je sowieso kans op een prijs!

LIKE US...

TRAILS gaat met z'n tijd mee, dat blijkt wel. Een frisse, vernieuwde website, een fotocampagne met deelnemers van jullie leeftijd en...een heuse Facebookpagina. Op deze pagina plaatsen we regelmatig updates over de meting en linkjes naar interessante artikelen. Je vindt er alle foto's van de nieuwste campagne rondom de vijfde meting en enkele filmpjes die in de loop van de tijd rondom TRAILS gemaakt zijn. Die zijn overigens ook te vinden op ons eigen YouTube-kanaal (youtube.com/trailsonderzoek). Natuurlijk kun je op Facebook ook berichten achterlaten op onze tijdlijn, discussies opstarten en vragen stellen. Binnenkort – als we nog meer likes hebben – plaatsen we een poll over de loterij. We willen jullie namelijk laten meedenken over de prijzen die je zou willen winnen! Over prijzen gesproken, we verloten onder alle likers ook regelmatig een extra prijsje. Dus, like us! Facebook.com/trailsonderzoek.

Het belangrijkste is dat ik dingen doe
waar ik blij van word.

IN DE

SPOTLIGHT

Tim Knol

folder en van dit magazine. Hij is het gezicht van de nieuwe TRAILS-meting, getiteld **'The Making of Me'**. Voor deze campagne zochten we namelijk iemand die bij TRAILS en de nieuwe campagne past. We kwamen al snel op Tim. Met zijn leeftijd (geboren in 1989) sluit hij ten eerste perfect aan bij onze doelgroep. Maar dat niet alleen. Tim schrijft en speelt prachtige muziek die een grote populariteit geniet onder jong en oud. En, nog mooier, Tim is een treffend voorbeeld van iemand die vanaf jonge leeftijd zijn droom heeft nagejaagd en waargemaakt. Hoe ging dat eigenlijk? We vroegen het hem zelf.

Wat hield jou bezig toen je tien jaar was? Wat waren je dromen, je toekomstverwachtingen?

"Ik was vooral bezig met het luisteren van muziek uit de platenkast van mijn vader en speelde en zong zelf al een beetje. Mijn vader speelde soms met zijn band en daar genoot ik van. Ik droomde van een leven in de muziek en het hebben van een mooie gitaar."

Waar sta je nu – hoe ziet je leven er uit, zijn je dromen uitgekomen?

"Ik wilde altijd zelf een eigen album maken. Dat is inmiddels al twee keer gelukt en ik ben er nog steeds heel trots op. Ik was nooit zo bezig met succes of wie er naar die platen zou luisteren, maar ze hebben het heel goed gedaan en dat heeft mijn leven wel veranderd. Ik leef nu van de muziek, doe wat ik wil en probeer zoveel mogelijk mooie dingen te maken en mee te maken. En ik heb een paar hele mooie gitaren. :)"

Hoe zie je je toekomst, wat vind je daarin het belangrijkste?

"Ik kijk nooit zo heel ver vooruit, omdat je toch niet weet wat er op je pad komt. Ik ben nu aan het schrijven voor mijn derde album, ben veel met fotografie bezig en ik doe het wat rustiger aan dan de afgelopen twee jaar, die wel heel hectisch waren. Het belangrijkste is dat ik dingen doe waar ik blij van word. Het klinkt heel simpel, maar zo is het wel."

THE MAKING OF
ME

FRAUDE? NIET BIJ TRAILS!

Hufterig gedrag

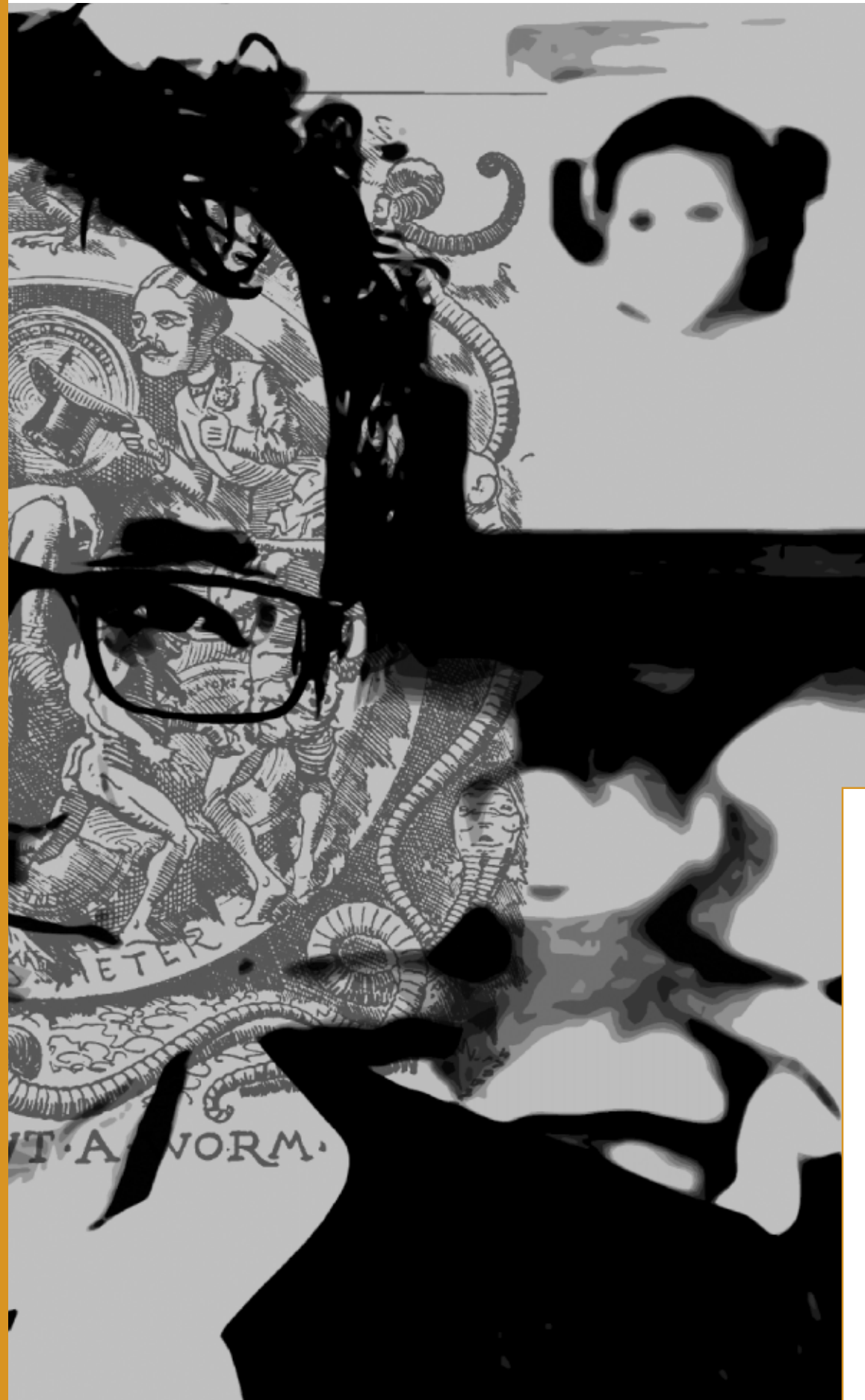
Het afgelopen jaar is veel rumoer ontstaan omtrent frauderende onderzoekers in de wetenschap. Zo heeft de publicatie van een onderzoek waaruit bleek dat vleeseters meer hufterig gedrag vertonen dan vegetariërs, geleid tot de ontmaskering van hoogleraar Diederik Stapel. Stapel heeft jarenlang onderzoeksgegevens verzonnen. Enkele maanden later zijn ook een onderzoeker uit Nijmegen en een hoogleraar uit Rotterdam betrapt op wetenschapsfraude. Vanuit de universiteiten wordt een poging gedaan om dit soort frauduleuze praktijken een halt toe te roepen door de gedragscode wetenschapsbeoefening te verscherpen. Deze gedragscode bestaat uit een aantal basisprincipes waaraan wetenschappers zich dienen te houden. Wetenschappers die zich hier niet aan houden, lopen het risico hun titel kwijt te raken. Dit is bijvoorbeeld begin 2011 gebeurd bij de toenmalige Duitse minister van Defensie wegens plagiaat; hij had delen van zijn onderzoek overgeschreven van andere onderzoekers.

TRAILS als voorbeeld

Gelukkig komt wetenschapsfraude alleen in uitzonderlijke gevallen voor. Het wetenschappelijk debat richt zich daarom niet uitsluitend hierop, maar met name op de kwaliteit van onderzoeksresultaten in het algemeen. Onlangs hebben TRAILS-onderzoekers Judith Rosmalen en Tineke Oldehinkel in PlosONE, een gezaghebbend wetenschappelijk tijdschrift, een bijdrage geleverd aan dit debat. Zij hebben met TRAILS als voorbeeld laten zien hoe de kwaliteit van onderzoeksresultaten kan worden verbeterd. Hiermee wordt ook fraude voorkomen.

Een belangrijk punt dat Rosmalen en Oldehinkel aanhalen heeft betrekking op de structuur van TRAILS. TRAILS is namelijk onderverdeeld in een aantal uitkomst domeinen. Dit zijn onderzoeksgebieden zoals angststoornissen, illegaal drugsgebruik en antisociaal gedrag. Deze onderzoeksgebieden worden beheerd door experts die extra rechten en verantwoordelijkheden hebben binnen deze gebieden. De experts, binnen TRAILS domeinhouders genoemd, beschermen hun onderzoeksgebied. Hoewel de inhoudelijke verantwoordelijkheden dus zijn verdeeld over de experts, wordt de TRAILS-database centraal beheerd. De database bestaat uit alle vragenlijsten, interviews, testen en andere metingen die sinds de start van TRAILS zijn afgenomen.

Een tweede punt heeft betrekking op de procedures waar onderzoekers zich aan moeten houden. Voordat zij aan hun onderzoek kunnen beginnen, moeten zij een onderzoeksvoorstel indienen bij het TRAILS-managementteam. Hierin wordt beschreven wat de onderzoekers willen onderzoeken, welke uitkomsten de onderzoekers verwachten, hoe het onderzoek voortbouwt op eerdere TRAILS-onderzoeken en welke gegevens uit de TRAILS-database nodig zijn. Onderzoekers zijn verplicht om de domeinhouders op wiens domein het onderzoek plaatsvindt bij hun onderzoek te betrekken. Pas als het managementteam akkoord is met het onderzoeksvoorstel, mogen de onderzoekers de gegevens uit hun voorstel opvragen. Alleen de gegevens die nodig zijn voor het onderzoek worden toegestuurd.

Het resultaat

De TRAILS-werkwijze leidt tot meer coördinatie en samenwerking. Onderzoekers werken nooit alleen, en worden dus altijd gecontroleerd. De experts behouden het overzicht over wat er op hun onderzoeksgebied gebeurt, waardoor opvallende resultaten direct opgemerkt worden. Diederik Stapel kon juist zo lang ongehinderd zijn gang gaan omdat collega-wetenschappers hem niet of nauwelijks konden controleren. Ook leidt de TRAILS-werkwijze ertoe dat TRAILS-onderzoek qua inhoud en werkwijze goed op elkaar aansluit, waardoor wordt voorkomen dat onderzoekers elkaar tegenspreken.

Door te werken met onderzoeksvoorstellen worden onderzoekers gedwongen om vooraf goed na te denken over hun verwachtingen en deze met theorie te onderbouwen. Omdat de onderzoekers pas na goedkeuring van het managementteam de gegevens toegestuurd krijgen, is het voor onderzoekers niet mogelijk om op voorhand hun analyses uit te proberen. Het is daardoor minder waarschijnlijk dat toevallige resultaten worden gepubliceerd.

Het uiteindelijke doel van de structuur en procedures is om wetenschappelijk onderzoek te doen van zo hoog mogelijke kwaliteit. Alleen daarmee kan TRAILS een structurele bijdrage leveren aan de samenleving. Dat is de verplichting die TRAILS is aangegaan richting de samenleving in het algemeen, die TRAILS financiert, en richting de deelnemers in het bijzonder, zonder wie TRAILS überhaupt niet zou bestaan.

Dennis Raven

TRAILS

Global

[Waar hangen onze deelnemers uit?]

Dochter, zus, kleindochter en achterkleindochter

Wie ben ik? Ik ben een dochter, een zus, een kleindochter en een achterkleindochter. Daarnaast ben ik een vriendin, een student, soms een meisje en soms een vrouw. Tot slot ben ik een reiziger, een mensenmens, een fantast en bovenal een iemand die van het leven houdt. Samen-vattend ben ik een Friese derdejaars studente Sociaal Pedagogische Hulpverlening in Groningen die momenteel tien maanden stage loopt in Zuid-Afrika.

Het land van apartheid en saamhorigheid

Waar ben ik? In het land van natuurreservaten en townships, het land van tweedehands doodskisten en sundowners, het land van apartheid en saamhorigheid. Een land dat voor toeristen meer te bieden heeft dan voor de lokale bevolking.

De verschillen tussen Zuid-Afrika en Nederland zijn makkelijk te benoemen. Zuid-Afrika ligt op het zuidelijk halfrond, heeft een woestijn én subtropisch klimaat, kent elf officiële talen, is ongeveer dertig keer zo groot als Nederland en de lokale bevolking leeft met elkaar in plaats van naast elkaar. Interessanter is het benoemen van de overeenkomsten. Te beginnen met discriminerende, politieke leiders. Waar wij in Nederland moeten luisteren naar, in mijn ogen, 'weinig fraaie' uitspraken van Wilders, luisteren ze hier naar een incapabele Zuma die een 'omgekeerde apartheid' leidt waarbij blanken worden benadeeld. Daarnaast is er de taal. Afrikaans lijkt misschien een slap aftrekkel van de Nederlandse taal, maar heeft zoveel overeenkomsten met het Nederlands dat ik een gedeelte van mijn verslagen in het Nederlands mag inleveren. En ten slotte, ook hier haalt iedereen alles uit de kast als het nationale team moet spelen. Het rugbyteam weliswaar, maar de vuvuzela-concerten doen niet onder voor de oranjeboortjes.

Idealistisch of stigmatiserend?

Wat doe ik in Zuid-Afrika? De voornaamste reden voor mijn verblijf hier is mijn stage. Ik loop stage als social worker bij Khayaletu Youth Centre in Port Elizabeth. Een opvangtehuis voor straatjongens tussen de 10 en 22 jaar. Een van mijn taken is het geven van educatieve groepsbijeenkomsten. Ze hebben hier niet dezelfde kennis die wij hadden op dezelfde leeftijd, maar leven wel in een gemeenschap waar ze die kennis hard nodig hebben. Mijn grootste uitdaging is het behouden van mijn idealen. Het laatste wat ik wil is mijn idealen opgeven en meegaan in de stigmatisering. De stigmatisering die ontstaat door ontwikkelingshulp te beschrijven als 'een druppel op de gloeiende plaat' of 'ver van mijn bed show'. Ik geloof erin dat vele druppels een emmer vullen en hoop dat er ooit een laatste druppel de emmer doet overlopen.

Lisanne Westerkamp

VOORNAAM GESOGT

COLUMN

Iedereen doet het weleens, van blutte student tot minister-president: soggen oftewel Studie (of werk) Ontwijkend Gedrag vertonen. Iedereen, behalve natuurlijk wij serieuze onderzoekers van TRAILS.

Wanneer wij woest ogende dierfiguren op het whiteboard in onze werkkamers tekenen, dient dit natuurlijk uitsluitend ter vermeerdering van de bloedcirculatie naar onze hooggeleerde bovenkamers, opdat wij daarna weer optimaal kunnen nadenken over ingewikkelde vraagstukken zoals het ontstaan van depressie en het effect van stress op onze gezondheid. En al ons zoekgedrag op internet naar de nieuwe shirts van het Nederlands Elftal of andere onzin, dient natuurlijk puur en alleen ter stimulatie van onze nieuwsgierigheid. Een onontbeerlijke eigenschap voor een onderzoeker! Zo levert dat soggen ons ook geregeld verrassende inzichten op.

Vandaag heb ik bijvoorbeeld ontdekt dat het woord soggen na planking in 2011 het populairste nieuwe woord was onder jongeren. Blijkbaar was het 'helemaal 2011' om in plaats van voor je examens te leren, als een stijve plank al soggend midden in de bibliotheek te gaan liggen.

De meest opvallende bevinding van vandaag dank ik aan de website van het Meertens Instituut (www.meertens.knaw.nl/nvb/). Ik ben namelijk tot het inzicht gekomen dat mijn naam, Jojanneke, om duistere redenen uiterst zeldzaam is, en wij Jojanneke's ons met name ophopen in de omgeving van Dordrecht (12 stuks) en van Groningen (10 stuks). Vroeger was Leiden ook nog gekleurd op het kaartje, maar sinds ik naar het Noorden ben verhuisd, hebben ze daar in Leiden nu een schrikbarend Jojanneketekort. Als mijn vriend zou verhuizen zou daar op de kaart van het Meertens Instituut maar weinig van te

merken zijn; Daan's zijn in Nederland all over the place en elk jaar komt er weer een enorme kluit Daan-en bij.

Na een ietsepietsie extra soggen, blijkt dat er ook in TRAILS vijf Daan-namigen zijn, maar tot vreugde van onze data-manager Dennis is zijn naam in TRAILS samen met Kevin het populairste (ieder 21 heren!). En de smaak van Noord-Nederland telt natuurlijk! Benieuwd of jouw naam de top 10 haalt? Kijk dan in de tabel! Ik heb daar natuurlijk helemaal geen tijd voor. Ik ben bezig DIEP na te denken. Nu maar hopen dat niet te veel collega's al soggend deze uitgave van TRAILS magazine aan het lezen zijn.

Jojanneke Bastiaansen

Populairste voornamen in Nederland*		Populairste voornamen in TRAILS**	
	Jongensnamen	Meisjesnamen	Jongensnamen
1	Lucas	Emma	Dennis
2	Daan	Julia	Kevin
3	Sem	Sophie	Jeroen
4	Milan	Anna	Patrick
5	Thomas	Lynn	Mark
6	Luuk	Isa	Bas
7	Lars	Lotte	Thomas
8	Levi	Fleur	Tim
9	Bram	Lisa	Nick, Rick
10	Finn	Sara	Sander
			Yvonne

* De top 10 van Nederlandse jongens- en meisjesnamen is gebaseerd op gegevens van de sociale verzekeringsbank (www.svb.nl), die de namen bijhoudt van alle kinderen voor wie de ouders kinderbijslag hebben aangevraagd (hier: in het eerste kwartaal van 2012)

** De meest voorkomende namen op basis van alle deelnemers aan het TRAILS populatie cohort en TRAILS CC.

'Volgens mij is het toetsenbord kapot', 'Hoeveel spellen zijn er nog', Leuk, ik hou van games'. Zomaar een paar van jullie reacties op de Derry Berry taak, een van de onderdelen van het gedragsexperiment. Tussen september 2009 en januari 2011 hebben 210 jongeren van TRAILS-CC tijdens de derde meting meegedaan aan dit gedragsexperiment. De Derry Berry taak, die ene taak met rode en blauwe pijltjes, twee zwarte balkjes en een grijs blokje dat af en toe tevoorschijn kwam. Je moest op de b-toets drukken als je het kleine grijze blokje zag verschijnen. Acht keer een spel: vier waarmee je punten kon winnen en vier waarmee je punten kon verliezen.

Het doel van deze taak was om te kijken hoeveel invloed het op iemand heeft als je van te voren al weet of iets makkelijk of moeilijk zal zijn. Als je veel tijd had om te reageren was het makkelijk en had je weinig tijd om te reageren dan was het moeilijk. Ook willen weten of het iets uitmaakt of je iets kunt winnen of kunt verliezen. Sommige mensen doen namelijk meer hun best als ze iets kunnen winnen, terwijl het voor anderen belangrijker is om zo weinig mogelijk te verliezen. Omdat we tijdens het gedragsexperiment jullie hartslag, bloeddruk en ademhaling hebben gemeten, kunnen we de verschillende effecten van deze taak heel precies onderzoeken. Op dit moment zijn er nog geen resultaten, dus daar kunnen we helaas nog niets over vertellen. Tijdens de instructie werd een mooie prijs beloofd aan elke 50e deelnemer met de hoogste score. De gemiddelde score was 225. De hoogste score werd gehaald door Johannes met 350 punten. Korné is tweede geworden met 337 punten, Wouter derde met 330 punten en Thomas vierde met 327 punten (op de foto van links naar rechts). Zoals je kunt zien op de foto's hebben we hen beloond met een mooie prijs!

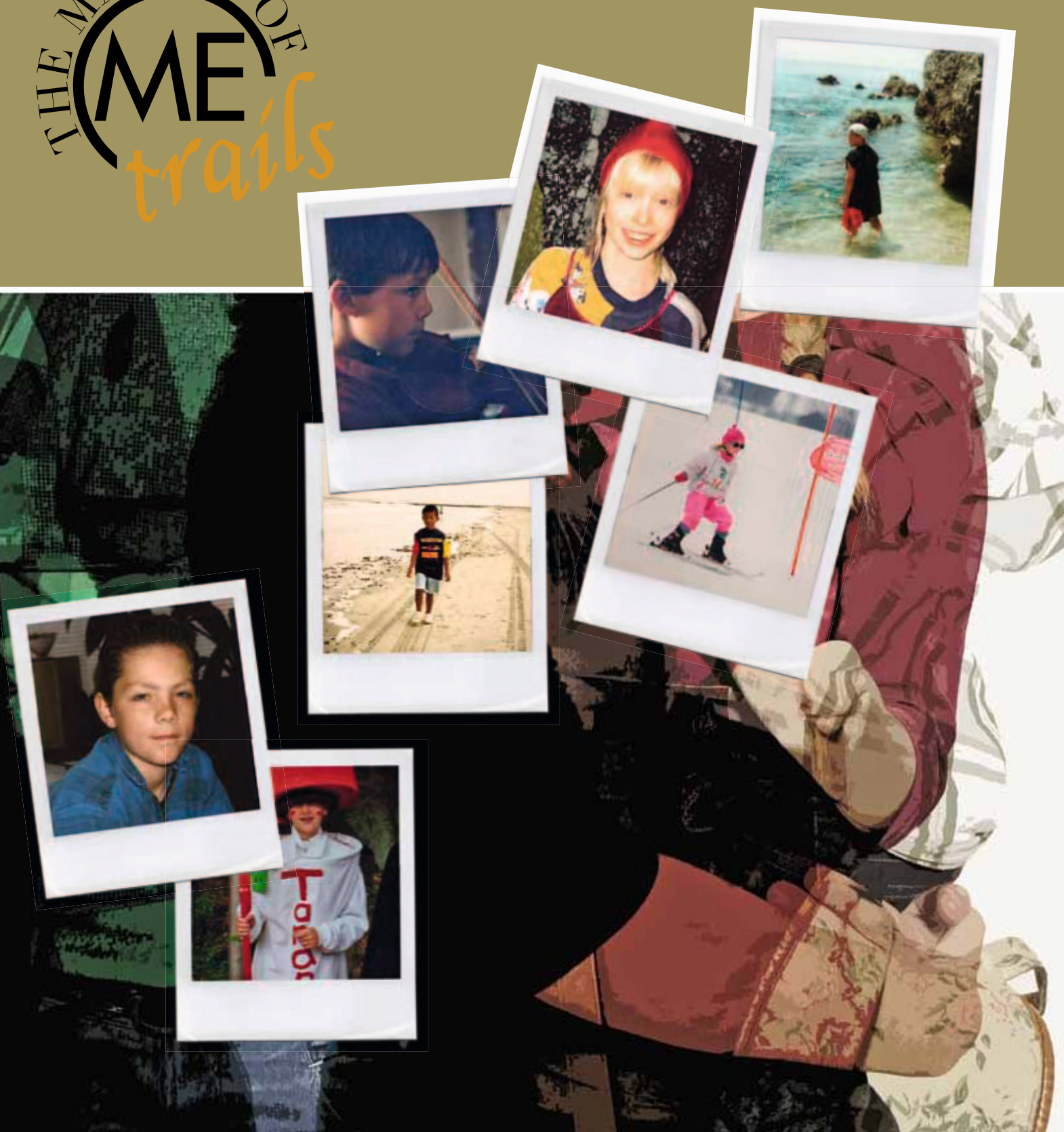
Karin Veldman

HET VERHAAL VAN

XANTHE, THIERRY, DJOKE, TOBIAS, JANINE, STEF,
YVETTE EN JURJEN

THE MAKING OF
ME
trails

XANTHE

**Wie ben je en waar ben je mee bezig op dit moment?
Waar sta je, nu je een twintiger bent?**

Ik heb afgelopen jaar een tussenjaar genomen waarin ik een half jaar gewerkt heb om geld bijeen te sparen om met een vriendin samen op reis te gaan. We zijn uiteindelijk 10 weken naar Zuid-Oost Azië geweest. Het jaartje vrij heeft me geholpen om weer zin in school te krijgen en ik ben nu van Groningen naar Utrecht verhuisd om Taal en Cultuur te studeren. Ik heb veel geleerd in dat jaar. Het heeft me verantwoordelijker, zelfstandiger gemaakt en ik denk op een bepaalde manier ook beter over mezelf. Ik durf meer.

Wie was je toen je 10 jaar was, wat wou je worden, had je dromen, toekomstwensen?

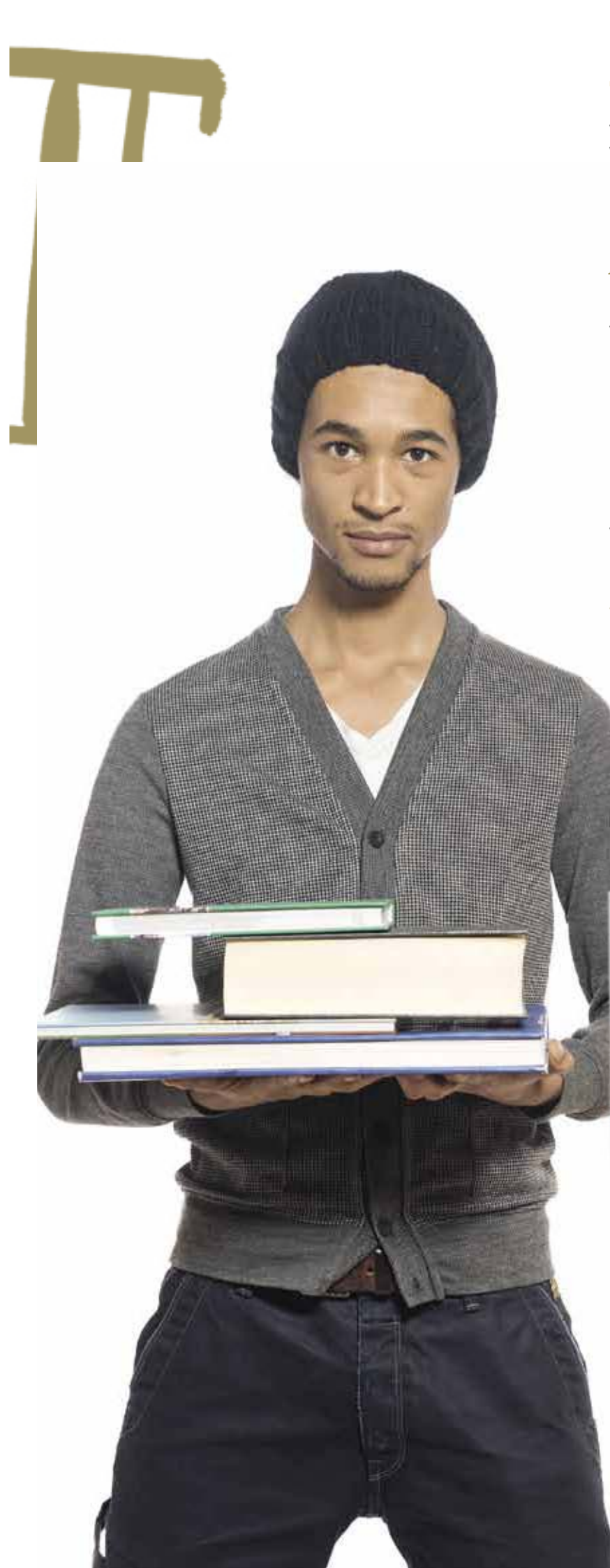
Ik was altijd creatief bezig. Ik zat op de Vrije School, niet streng antroposofisch, maar wel creatief, en ik vond opdrachten waarbij je verhalen moet schrijven altijd heel leuk en besteedde daar veel tijd aan. Toen dacht ik dat die verhalen 'de bom' waren, maar als ik ze nu teruglees vind ik ze vrij lachwekkend.

Waar wil je naartoe? Hoe zie je je toekomst?

Ik ben alweer aan het sparen voor een nieuwe reis, ik wil minstens een half jaar weg. Anders dan reizen heb ik niet echt een bepaalde roeping en ben ik er ook nog niet zeker van welke richting ik op wil binnen mijn studie. Ik vind eigenlijk van alles en niks wat interessant, als het maar met vreemde talen en culturen te maken heeft.

Ik ben alweer aan het sparen voor een nieuwe reis.

THIERRY

**Wie ben je en waar ben je mee bezig op dit moment?
Waar sta je, nu je een twintiger bent?**

Ik ben een 21-jarige Geneeskundestudent uit Groningen. Na jaren op de middelbare school aankloten, begon ik opeens het licht te zien: 'ik wil arts worden'. Heb daar toen Havo en VWO-sprint voor gedaan. Vervolgens een jaartje Farmacie gestudeerd en uiteindelijk ingeloot voor Geneeskunde.

Wie was je toen je 10 jaar was, wat wou je worden, had je dromen, toekomstwensen?

Toen ik 10 was, leerde ik Engels op school. Ik had een obsessie voor Amerika; ik kon bijna elke staat aanwijzen. Mijn allergrootste wens was toentertijd om Amerika met mijn eigen ogen te zien. Ook was CSI in die periode net op de televisie en dat vond ik geweldig. Ik wou toen ook een paar jaar lang forensisch onderzoeker worden.

Waar wil je naartoe? Hoe zie je je toekomst?

Mijn toekomstwensen zijn nogal cliché: In de toekomst wil ik gezond en gelukkig zijn. Ik wil met een trots en voldaan gevoel terugkijken naar mijn leven. Ik wil geen spijt hebben van dingen die ik niet heb gedaan.

Mijn grootste wens was toentertijd om Amerika met eigen ogen op te zien.

DJOKE

**Wie ben je en waar ben je mee bezig op dit moment?
Waar sta je, nu je een twintiger bent?**

Ik ben sinds mijn 18e alleenstaande moeder van een zoontje, Jayden. Qua werken ben ik afgekeurd, dus ik ben fulltime moeder. Als mijn zoontje 4 is, krijg ik een herbeoordeling en dan kan ik misschien weer aan het werk. Als twintiger sta ik nu op een punt in mijn leven dat ik het verleden achter me laat en het leven kan nemen zoals het komt.

Wie was je toen je 10 jaar was, wat wou je worden, had je dromen, toekomstwensen?

Een lastige vraag...ik ben al snel na mijn 10e jarenlang gepest, met de nodige complicaties. Ik heb veel therapie nodig gehad om te verwerken wat me is aangedaan. 'Onschuldig pesten' wordt het wel genoemd, maar het heeft er bij mij voor gezorgd dat ik 4 à 5 jaar van mijn leven in therapie en klinieken heb moeten slijten. Ik denk dat ik juist de jaren daarvoor niet goed meer kan herinneren.

Waar wil je naartoe? Hoe zie je je toekomst?

Ik kan wel heel veel willen, maar het leven loopt toch vaak anders. Voor de toekomst wens ik gewoon dat ik gezond mag blijven om mijn zoontje de liefde en opvoeding te kunnen geven die hij nodig heeft. Ik ben moeder en moeder ben je niet voor even, dus al mijn aandacht gaat naar hem. En dat mag.

Ik kan wel heel veel willen maar het leven loopt toch vaak anders

EXTRA

Nu ik begin twintig ben sta ik eigenlijk nog aan het begin van alles

TOBIAS

**Wie ben je en waar ben je mee bezig op dit moment?
Waar sta je, nu je een twintiger bent?**

Op dit moment ben ik bezig met het 4e jaar van Geneeskunde aan de RuG. Naast de studie maak ik veel muziek. Met mijn altviool speel ik in het Groninger studenten orkest Mira, komend jaar voor de tweede keer in het Nederlands Studentenorkest en soms met een kwartet op feesten en partijen om wat bij te verdienen. Nu ik begin twintig ben, sta ik eigenlijk nog aan het begin van alles.

Wie was je toen je 10 jaar was, wat wou je worden, had je dromen, toekomstwensen?

Toen ik 10 was, was ik denk ik een rustige tevreden jongen. Ik was veel buiten aan het spelen en op school ging het allemaal wel goed. Over studeren had ik eigenlijk nog nooit nagedacht en zo ook niet of ik graag verder wilde met de viool.

Waar wil je naartoe? Hoe zie je je toekomst?

Toekomstdroom is vooral om een goede arts te worden in een academisch ziekenhuis. Het lijkt mij leuk naast patiëntenzorg ook onderzoek en onderwijs te doen. Ook vind ik het leuk om veel muziek te blijven maken.

EXTRA

Het liefst wilde ik musicalster worden met en dansen zingen toneelspele beroemd worden

JANINE

Wie ben je en waar ben je mee bezig op dit moment?
Waar sta je, nu je een twintiger bent?

Ik ben afgelopen jaar afgestudeerd als autonoom beeldend kunstenaar aan Academie Minerva te Groningen. Op het moment ben ik net begonnen aan de masterstudie Interactive Media and Environments aan de Frank Mohr International Masters. Ik houd mij bezig met fotografie, video- en performancekunst.

Wie was je toen je 10 jaar was, wat wou je worden, had je dromen, toekomstwensen?

Mijn leven bestaat en bestond vooral uit alles wat je maar zelf kan bedenken maken, tekenen, verkleden en overal voor iedereen willen optreden. Eigen kleding maken, aan alle open podia en creatieve wedstrijden meedoen, soms zelfs verkleed naar school toe gaan, etc. Het liefst wilde ik musicalster worden, met dansen, zingen en toneelspele beroemd worden. Ook later dacht ik aan zilversmid, kledingontwerpster, binnenhuisarchitecte. Toch wilde ik altijd mijn eigen baas zijn in de dingen die ik deed en daarom past (performance)kunst bij mij.

Waar wil je naartoe? Hoe zie je je toekomst?

Ik zou heel goed willen worden in de dingen die ik het allerliefste doe. Mijzelf willen overtreffen en internationaal bekend willen worden om mijn werk.

STEF

Wie ben je en waar ben je mee bezig op dit moment?
Waar sta je, nu je een twintiger bent?

Na 2 jaar Melkveehouderij gestudeerd te hebben aan het Van Hall Larenstein in Leeuwarden moest ik stoppen omdat ik te weinig punten had voor mijn propedeuse. Omdat ik nog niet meteen weer met een nieuwe studie wou beginnen ben ik vast aan het werk gegaan als taxichauffeur.

Wie was je toen je 10 jaar was, wat wou je worden, had je dromen, toekomstwensen?

Tien jaar geleden zat ik op de basisschool, of ik echt een droombaan had kan ik niet zeggen. Ik vond een hoop dingen heel leuk maar heb niet iets gehad wat ik per se wou worden.

Waar wil je naartoe? Hoe zie je je toekomst?

Op het moment zit ik dus tussen twee studies, ik ben er nog niet over uit of ik verder wil gaan op het agrarisch gebied of dat ik een andere weg in ga slaan. Het bevalt me nu eerst nog prima bij de taxi en heb nog een hele tijd om te beslissen!

Het bevalt me nu eerst nog prima bij de taxi

V

YVETTE

**Wie ben je en waar ben je mee bezig op dit moment?
Waar sta je, nu je een twintiger bent?**

Op dit moment ben ik bezig met de master Hersenen & Gedrag van de studie Psychologie. Ik loop stage en schrijf mijn masterscriptie in het UMCG, op de afdeling neurologie. Verder ben ik ook druk met dansen, gezellige dingen doen met vriendinnen en reis ik momenteel veel met de trein naar mijn vriend.

Wie was je toen je 10 jaar was, wat wou je worden, had je dromen, toekomstwensen?

Toen ik 10 jaar was zat ik in groep 6 in een klein en rustig dorpje in Drenthe. Het is altijd een droom van me geweest om mama te worden (nog steeds), en daarnaast wilde ik ski-juf of balletjuf worden, en later zelfs dierenarts. Toen ik een jaar of 14 was heb ik besloten om Psychologie te gaan studeren.

Waar wil je naartoe? Hoe zie je je toekomst?

Na mijn afstuderen zou ik misschien nog wel eens willen promoveren, of een verre reis maken richting Australië en Nieuw Zeeland. Werken in het ziekenhuis blijft wel mijn ambitie, en als de carrière een beetje loopt en ik samen ga wonen met mijn vriend, dan zal ik nog altijd mama willen worden.

Werken in het ziekenhuis blijft wel mijn ambitie

EXTRA

J

JURJEN

**Wie ben je en waar ben je mee bezig op dit moment?
Waar sta je, nu je een twintiger bent?**

Ik ben 5e jaars student in Groningen. Uitgeloot voor Geneeskunde, een jaar de wereld rondgezworven en na een jaar Psychologie overgestapt naar Farmacie. Nu eind van mijn bachelor/begin master. Fervent american football speler bij de Groningen Giants, barman bij Aclo Sportcafé en zeil/surfinstructeur bij zeilvereniging VWDTP.

Wie was je toen je 10 jaar was, wat wou je worden, had je dromen, toekomstwensen?

Toen ik 10 jaar was wou ik altijd erg graag kok worden, daar is nooit wat van terecht gekomen maar wel leuk om dan bij een studie als Farmacie terecht te komen waar het bereiden van geneesmiddelen centraal staat.

Waar wil je naartoe? Hoe zie je je toekomst?

Mijn studie afronden, de rest van de wereld verkennen en Nederlands kampioen worden met de Giants.

Nederlands kampioen met de Giants

EXTRA

THE MAKING OF ME

THE MAKING OF

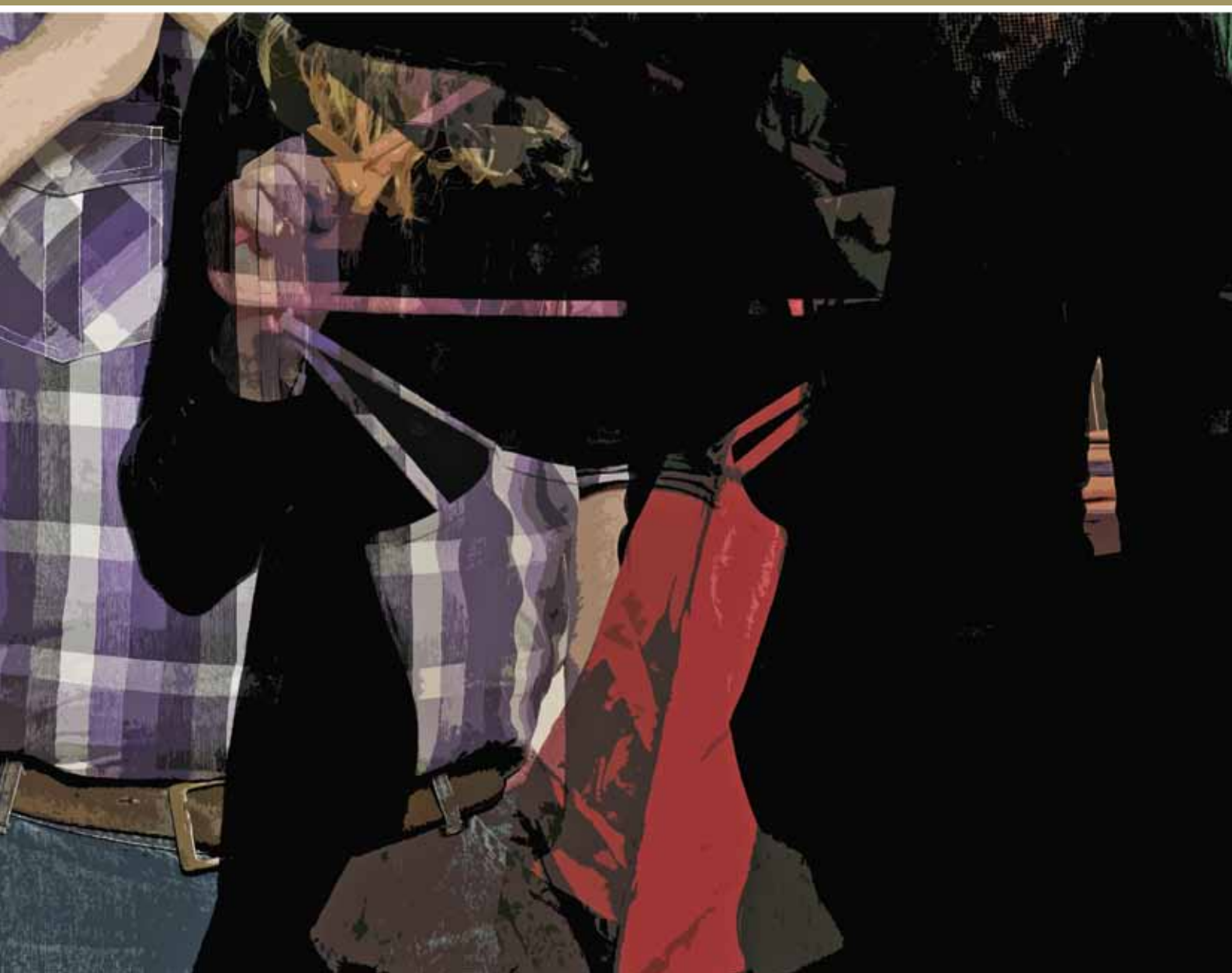
Van idee tot uitvoering, hoe gaat dat nu eigenlijk in z'n werk? Om de vijfde meting vorm te geven hebben we een tiental jongeren én Tim Knol om hun medewerking gevraagd. Dit is een impressie van de fotoshoot. Hieruit zijn niet alleen prachtige foto's voortgekomen, maar ook een superleuk filmpje, te zien op www.trails.nl.

EXTRA

EXTRA

EXTRA

DE ONDERZOCHE ONDERZOEKT

Ik heb geen idee
welke antwoorden
bij welk gezicht
passen.

Even voorstellen

*Hallo allemaal! Mijn naam is Vanessa Codrington. Toen ik elf jaar oud was werd op mijn basisschool de Heerds-
tee gevraagd of ik wilde meedoen aan TRAILS. Dit vond ik een heel goed idee, omdat ik het belangrijk vind dat er langdurig onderzoek wordt gedaan naar jongeren. Wij zijn tenslotte de toekomst van de samenleving! In tegenstelling tot allerlei losstaande onderzoeken, kan dit langlopende onderzoek inzicht geven in de ontwikkeling van jongeren. Dit is niet alleen voordelig voor de wetenschap, maar ook voor jongeren zelf.*

Deelnemster en onderzoekster

Nu, 11 jaar later, ben ik nog steeds deelnemster. In de tussen tijd heb ik aan alle onderzoeken meegedaan en zelfs aan elk extra onderdeel. Momenteel studeer ik Sociologie en is het mij nog duidelijker geworden waarom het belangrijk is dat dit onderzoek wordt uitgevoerd. Ik ben namelijk voor het afronden van mijn studie zelf met de data van TRAILS aan de slag gegaan!

Mijn onderwerp

Voor mijn onderzoek heb ik gebruik gemaakt van de eerste meting (gemiddeld 11 jaar oud) en de vierde meting (gemiddeld 19 jaar oud) van TRAILS. Ik heb onderzocht of afwijzing van ouders in de preadolescentie (periode voor de puberteit) samenhangt met depressieve gevoelens in de vroege volwassenheid. Daarnaast keek ik of zelfperceptie van preadolescenten hier invloed op uitoefent. Het blijkt dat de TRAILS deelnemers die aangaven wel eens afwijzing van hun ouders te ervaren rond hun elfde levensjaar, ook aangaven depressief gedrag te uiten rond hun negentiende levensjaar. Daarnaast heeft afwijzing van ouders ook een negatieve invloed op zelfperceptie van adolescenten. Een lage zelfperceptie kan ook weer leiden tot depressief gedrag. Het blijkt dus dat afwijzing van ouders in de preadolescentie leidt tot negatieve effecten op latere leeftijd. Dankzij de TRAILS data ben ik dit te weten gekomen. Ik ben dankbaar dat ik daar gebruik van heb kunnen maken, want nu weten we dat ouders ook op deze manier van invloed kunnen zijn op depressief gedrag van hun kinderen en kunnen we zoeken naar oplossingen om dit tegen te gaan.

Echt anoniem

Er werd mij wel eens gevraagd of ik de data ook aan namen kan koppelen. Dit is absoluut niet het geval! Het enige wat ik te zien krijg zijn antwoorden op vragen. Ik heb geen idee welke antwoorden bij welk gezicht passen. Als je de vragenlijsten invult weet je dus zeker dat je volledig anoniem zult blijven.

Elke vragenlijst is belangrijk

Tijdens het uitvoeren van mijn onderzoek werd het mij duidelijk dat het een groot gemis is als mensen de vragenlijsten niet volledig invullen, of nog erger, stoppen met het invullen van de vragenlijsten! Er waren minder mensen in de vierde meting dan in de eerste meting. Daardoor was het moeilijk voor mij om duidelijk te krijgen of depressief gedrag in de preadolescentie invloed uitoefent op depressief gedrag in de vroege volwassenheid. Ik vind het erg jammer als mensen de vragenlijsten niet (volledig) invullen, omdat het ontzettend kan bijdragen aan onderzoek. Vooral als er uitspraken gedaan kunnen worden over ontwikkeling. Daarom is ieder individu ontzettend belangrijk en onmisbaar!

Nu en in de toekomst

Ik hoop dat in de toekomst mijn onderzoek wordt uitgebreid en dat er verder op deze informatie wordt ingegaan. Het zou geweldig zijn als het kan leiden tot minder depressie onder jongeren, bijvoorbeeld door groepstherapie met kinderen en hun ouders aan te bieden. Hierdoor kunnen problemen binnen het gezin op tafel gelegd worden. Door er over te spreken kunnen er hopelijk oplossingen voor gevonden worden. Zonder de TRAILS data hadden we dit niet geweten. Het is daarom ontzettend belangrijk dat mensen aan alle onderdelen van TRAILS blijven meedoen. Een uurtje werk aan het invullen van vragenlijsten en de afname van een interview betekent voor de onderzoekers, en daarmee indirect voor jezelf, een schat aan informatie. Ik wil jullie als collegadeelnemers aan TRAILS dan ook ontzettend bedanken voor jullie deelname en ga er vooral mee door!

Vanessa Codrington

HOE ZIT HET MET... DE VOLGENDE METING VAN TRAILS-CC?

Achter de schermen wordt al weer druk gewerkt aan de voorbereidingen van de vierde meting van TRAILS-CC. (Dit is de groep van 540 jongeren die in 2004 voor het eerst meededen aan TRAILS.) Net als tijdens de vorige metingen zullen we je ook deze keer weer vragen een uitgebreide vragenlijst in te vullen. Nieuw is dat je dat deze keer via het internet kan doen. Verder zullen we je uitnodigen voor twee interviews. Het ene interview gaat over je welbevinden en geestelijke gezondheid, het andere interview gaat over belangrijke levensgebeurtenissen die je al dan niet hebt meegemaakt. De lichamelijke metingen vinden plaats tijdens één van deze interviews.

Onze planning is om in het najaar van 2012 de eerste jongeren uit te gaan nodigen voor deelname. Voordat het echter zo ver is, hebben we toestemming nodig van de CCMO (Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek) in Den Haag. Deze commissie waarborgt de bescherming van deelnemers van medisch-wetenschappelijk onderzoek. Dit doen ze onder meer door toetsing van het onderzoeksvoorstel aan wettelijke bepalingen. Het onderzoeksvoorstel voor onze vierde meting ligt inmiddels bij de CCMO ter beoordeling. In de tussentijd houden we ons bezig met het opzetten van onze database, de logistiek, het werven en trainen van interviewers, interviewlocatie, etc. Dit doen we allemaal zodat we straks goed beslagen ten ijs komen. Bij de vorige meting van TRAILS-CC heeft bijna 80% van jullie meegedaan, uiteraard hopen we ook bij de vierde meting op zo'n mooi percentage!

Aukelien Mulder

RESULTATEN IN PROEFSCHRIFTEN

In de afgelopen jaren zijn er maar liefst 17 mensen gepromoveerd op resultaten uit het TRAILS-onderzoek. Promoveren is iets wat je kunt doen nadat je de universiteit hebt afgerond. Je behaalt dan de academische graad van doctor door het schrijven en publiekelijk verdedigen van een proefschrift. Om te promoveren doe je een aantal jaren onderzoek en moet je meerdere artikelen publiceren in wetenschappelijke tijdschriften. Twee promovenda die onlangs afzwaaiden bij TRAILS zijn Hanneke Wigman en Karin Janssens. We vroegen hen toe te lichten waar hun proefschrift over ging.

Naam: Hanneke Wigman

Universiteit: Utrecht

Titel proefschrift: *Persistence of the extended psychosis phenotype: Linked between vulnerability and clinical need.*

Waar gaat het over?

Een psychose is een ernstige psychiatrische aandoening. Over hoe een psychose precies ontstaat zijn wetenschappers het nog niet eens. Tijdens de adolescentie komen milde psychotische ervaringen, zoals het af en toe horen van een stem, of het hebben van vreemde gedachten, vaak voor. Meestal gaan dit soort ervaringen vanzelf weer over en leiden ze niet tot een echte psychose, maar soms kunnen ze voorspellend zijn voor latere psychiatrische stoornissen. Dit proefschrift beschrijft dat vooral aanhoudende psychotische ervaringen hiervoor voorspellend lijken te zijn. Van alle jongeren met zulke ervaringen bleek dat er een klein groepje is dat langere tijd zulke ervaringen heeft. Deze jongeren hebben ook meer last van andere klachten zoals depressie of aandachtsproblemen. Op een goede manier omgaan met je problemen (goede "coping- strategieën") of goede sociale netwerken kunnen voorkomen dat zulke ervaringen aan blijven houden.

Naam: Karin Janssens

Universiteit: Groningen

Titel proefschrift: *The etiology of functional somatic symptoms in adolescents. A new perspective on lumping and splitting.*

Waar gaat het over?

Ongeveer 10-15% van de jongeren heeft last van onbegrepen lichamelijke klachten, klachten waarvoor een dokter geen lichamelijke verklaring kan vinden. De oorzaak van deze klachten is nog grotendeels onbekend. Er wordt gedacht dat de klachten het resultaat zijn van een ingewikkeld samenspel van biologische, psychologische en sociale factoren. Binnen dit proefschrift zijn dan ook zowel biologische, psychologische als sociale factoren voor het ontstaan en verloop van onbegrepen lichamelijke klachten onderzocht. Voor biologische factoren werd gevonden dat de activiteit van stress-systemen, bijvoorbeeld gemeten aan de hoeveelheid van het stresshormoon cortisol of de hartslag, samenhangen met de klachten. Op psychologisch gebied bleek dat jongeren die angstig en depressief zijn vaker lichamelijke klachten ontwikkelen. Bovendien leiden lichamelijke klachten op hun beurt ook weer tot een toename van angstige en depressieve gevoelens onder jongeren. Op het sociale vlak bleek dat zowel het hebben van overbeschermende ouders als het wegblijven van school onbegrepen lichamelijke klachten in stand houdt.

THEMA: ETEN EN GEWICHT

Wat zijn 'eet- en gewichtsproblemen' precies? Het gaat om fors overgewicht (obesitas), gestoord eetgedrag en eetstoornissen. Voorbeelden van gestoord eetgedrag zijn vreetbuien, waarin je in korte tijd een zeer grote hoeveelheid voedsel opeet. Tijdens zo'n vreetbui heb je het gevoel dat je niet zou kunnen stoppen met eten; dat je als het ware de controle kwijt bent. Mensen die last hebben van vreetbuien ervaren dit vaak als onprettig of schamen zich er voor. Vreetbuien vinden daarom meestal stiekem plaats en gaan soms gepaard met een andere vorm van gestoord eetgedrag, namelijk extreme manieren om gewicht te verliezen of te voorkomen dat je aankomt, zoals zelfopgewekt braken (na een vreetbui), de hele dag niets eten, of extreem veel sporten om af te vallen.

Eetstoornissen zijn te beschouwen als ernstige vormen van gestoord eetgedrag, waarvan de meest bekende anorexia nervosa en boulimia nervosa zijn. Mensen met anorexia nervosa en boulimia nervosa volgen een streng dieet en hun hele gevoel van zelfvertrouwen en eigenwaarde hangt af van hun gewicht en hoe slank ze zijn. In het geval van anorexia nervosa eet iemand zo weinig dat er sprake is van ondergewicht. Een bekend verschijnsel bij anorexia nervosa is het gestoorde lichaamsbeeld: ook al ben je broodmager, zelf zie je een dik persoon in de spiegel. Bij boulimia nervosa staan vreetbuien gevolgd door compensatiegedrag om gewichtstoename te voorkomen op de voorgrond: braken, het gebruik van laxeremiddelen, vasten of extreem veel sporten. Anorexia nervosa ontstaat het vaakst bij jonge vrouwen tussen de 15

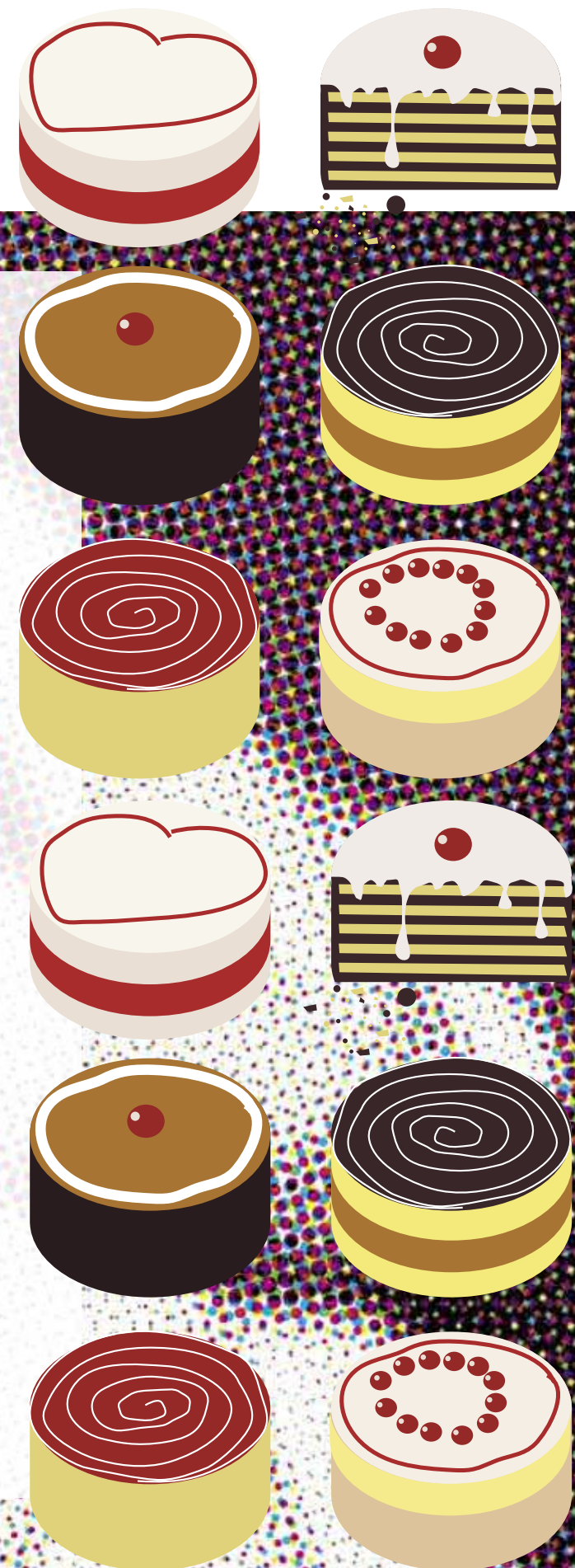
en 19 jaar. Ongeveer 1 op de 300 jonge vrouwen lijdt aan deze ziekte. Ook bij mannen komt deze ziekte wel eens voor. *Boulimia nervosa* ontstaat meestal op wat latere leeftijd dan *anorexia nervosa*, zo rond de 20-24 jaar. Ongeveer 1% van de jonge vrouwen krijgt ermee te maken. Een minder bekende eetstoornis is de vreetbuienstoornis, waarbij alleen sprake is van vreetbuien zonder compensatiegedrag. Deze stoornis gaat vaak gepaard met overgewicht en komt relatief vaker bij mannen voor dan *anorexia nervosa* of *boulimia nervosa*.

Eetstoornissen kunnen ernstige lichamelijke en geestelijke gevolgen hebben: onder- of overgewicht met de bijbehorende negatieve gevolgen, menstruatiestoornissen, een kaliumtekort in je bloed (door geregeld braken) met een verhoogd risico op hartritmestoornissen, slijtage van je tandglazuur door het braken, concentratieproblemen, somberheid, angst en een sociaal isolement in een fase waarin juist meer van je gevraagd wordt: een nieuwe studie, op jezelf gaan wonen en nieuwe contacten leggen.

Waarom ontwikkelt de ene persoon wel een eetstoornis en de andere niet? Waarom kunnen sommige mensen niet meer stoppen met diëten en afvallen als ze daar eenmaal mee begonnen zijn? Er is nog relatief weinig over bekend. Wat we wel weten, is dat - net zoals bij andere psychische stoornissen - sprake is van een genetische/biologische aanleg, in combinatie met psychologische en sociale factoren. Voorbeelden van psychologische factoren zijn weinig zelfvertrouwen, negatief zelfbeeld, perfectionisme, depressie en angst. Voorbeelden van sociale factoren zijn het Westerse schoonheidsideaal, waarin het hebben van een slank lichaam belangrijk gevonden wordt, maar ook of je ooit gepest bent met je (over)gewicht, of in je familie veel nadruk op diëten ligt en of je stressvolle gebeurtenissen hebt meegemaakt.

Eetstoornissen bij TRAILS-jongeren

Frédérique Smink

INTERVIEW MET DE KALENDER

De vijfde meting van TRAILS bestaat uit twee onderdelen. Een vragenlijst en een interview. Veel jongeren weten dit natuurlijk al, want rond dit moment hebben ruim 900 TRAILS-deelnemers de folder van de vijfde meting al in de brievenbus gekregen. Het interview doen we bij deze meting aan de hand van een kalender, de zogeheten Event History Calendar. In dit artikel vertellen we je wat meer over de achtergrond van het werken met zo'n kalender.

Samen met de interviewer blikt de jongere terug op de afgelopen jaren. In het interview wordt de jongere gevraagd of, en zo ja wanneer, ze bepaalde gebeurtenissen hebben meemaakt. Er wordt teruggevraagd in de tijd naar van tevoren vastgelegde onderwerpen. Om te bevorderen dat respondenten gebeurtenissen goed in de tijd weten te plaatsen, wordt gebruik gemaakt van de kalender. We vroegen hoogleraar Sociologie **René Veenstra** naar het hoe en waarom van het werken met de Event History Calendar bij TRAILS.

“Met de kalender wordt gevisualiseerd wat de respondent wanneer heeft meegemaakt. In de hoop dat dit de herinnering vergemakkelijkt. In het interview wordt eerst gevraagd naar makkelijk te herinneren gebeurtenissen, zoals woonadres, met wie de TRAILS-deelnemer daar samenwoonde, of er ook verhuizingen zijn plaatsgevonden. Hoe meer gegevens in de kalender worden ingevuld, hoe meer aanknopingspunten de respondent heeft om een bepaalde gebeurtenis juist te kunnen herinneren. Dit vergroot de nauwkeurigheid van de data. In de Event History Calendar staan twee begrippen centraal: trajecten en transitie. Iemands leven kan onderverdeeld worden in verschillende trajecten. Met deze trajecten worden belangrijke aspecten van het leven, zoals een schoolloopbaan of relaties, in beeld gebracht. Binnen trajecten kunnen zich transitie voordoende, die van invloed zijn op de richting waarin de trajecten zich verder ontwikkelen. Voorbeelden van transitie zijn: naar het voortgezet onderwijs gaan, het ouderlijk huis verlaten, een baan krijgen, werkloos worden, samenwonen, trouwen, scheiden, kinderen krijgen. Hoewel iedereen een levensloop heeft, maakt niet iedereen dezelfde transitie mee. Ook zijn er verschillen in het moment waarop mensen transitie meemaken.”

Eén van de hiervoor beschreven transitie in het leven is bijvoorbeeld de overgang van school naar werk. **Menno Reijneveld** is hoogleraar Sociale Geneeskunde bij het UMCG en nauw betrokken bij TRAILS. Op de afdeling Gezondheidswetenschappen werken diverse onderzoekers mede onder zijn leiding aan onderwerpen die in deze vijfde meting onder de loep worden genomen. Menno legt uit waarom die overgang naar je eerste baan zo interessant is.

“Je eerste echte baan. Sommigen dromen er al lang van, voor anderen mag of moet het nog wel even duren. De regelmaat van collega's hebben, het krijgen van een salaris. En het je staande houden in zo'n baan, of juist in het afronden van een verdere opleiding. In ons onderzoek kijken we naar factoren die daarop van invloed zijn. Wat bepaalt dat iemand gaat werken, en hebben problemen eerder in je leven invloed op, of, en zo ja, hoe dat beginnen met werk gaat. Dat onderzoek is er vooral op gericht om de kans op een succesvolle start te vergroten. Zijn er zaken waar je echt mee rekening moet houden? En kan bijvoorbeeld begeleiding daar dan bij helpen? En wat voor invloed heeft het als je zelf in deze fase een relatie of ook kinderen krijgt? Voor ons zijn de gegevens die nu worden verzameld over werk, vervolgopleiding, en relaties daarom uitermate belangrijk. We vergelijken ze met de gegevens over hoe het in de eerdere jaren ging met de TRAILS-deelnemers. We hopen daarmee nieuwe ideeën te krijgen over de preventie van arbeidsuitval, en over wat zorgt dat opleiding, werk en privé goed samengaan.”

Heleen Nienhuis

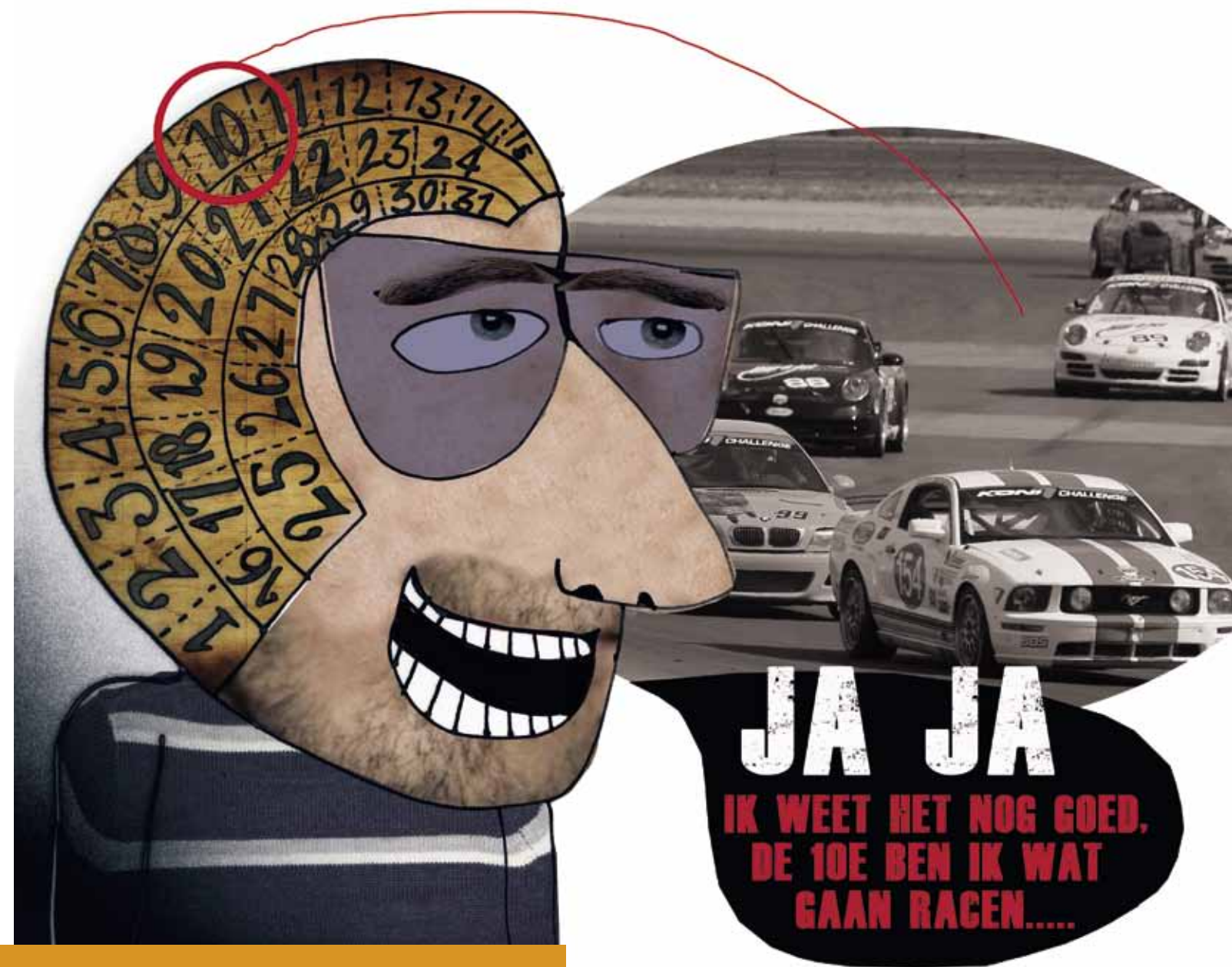
EN HOE VONDEN ZIJ HET?

De interviewer, Marieke Messchendorp

“In mei zijn we van start gegaan met het afnemen van de interviews in het kader van de vijfde meting. Van te voren dacht ik dat het voor de deelnemers moeilijk zou zijn om de precieze datum waarop een gebeurtenis heeft plaatsgevonden te herinneren, omdat ik dit zelf namelijk erg lastig vond. Gelukkig bleek dit mee te vallen! Sommige deelnemers hadden alle data direct paraat, anderen moesten er even goed over nadenken, maar kwamen er met behulp van de kalender toch goed uit. Wat mij verder opviel is dat je tijdens dit interview echt samenwerkt. Je zit samen achter de laptop en als interviewer help je de deelnemer, door vragen te stellen en met behulp van de kalender, om de juiste informatie te herinneren.”

De deelnemster, Gemma Roest

“Ik vond het eigenlijk heel relaxt gaan. Ik kon mee kijken op de laptop van de interviewer, dus ik kon zien of alles ook zo ingevoerd werd als ik het bedoelde. Het was zeker niet gemakkelijk om me precies te herinneren wat ik precies wanneer gedaan of meegemaakt heb, maar daar was de kalender die we gebruikten juist een handig hulpmiddel voor. Door hier de belangrijkste dingen ook op in te vullen, ontstond langzamerhand een steeds completer overzicht, en werd het ook makkelijker om gebeurtenissen in de tijd te plaatsen en aan elkaar te koppelen. Het was kortom een erg interessant gedeelte van deze meting, met als resultaat een mooie samenvatting van deze laatste zeven jaar.”

INTERVIEW: RODNEY ELZER

Afgelopen najaar verwierf hij landelijke bekendheid door zijn deelname aan de Voice of Holland. Hij kwam ver, tot in de liveshows. In Groningen en omstreken kent men zijn muzikale kwaliteiten al langer en bij TRAILS kennen we hem eigenlijk al sinds zijn tiende! Rodney Elzer doet vanaf dag één mee aan alle metingen van ons onderzoek. Een paar vragen aan deze “bekende TRAILS’er”.

Je doet al heel erg lang mee aan TRAILS, waarom vind je dat zo belangrijk en hoe vind je het?

Zo lang ik mij kan herinneren doe ik al mee aan de onderzoeken van TRAILS. Ik was jong en had geen flauw benul waar het voor was. Mijn moeder was degene die mij hiervoor heeft ingeschreven. Ik weet dat ik het vroeger altijd heel leuk vond om allerlei testjes en oefeningen te doen. Nu vind ik het fantastisch om nog steeds deel te nemen omdat ik weet wat TRAILS allemaal doet.

Hoe ziet je leven er op dit moment uit, wat doe je allemaal?

Momenteel ben ik veel aan het optreden en liedjes aan het schrijven. Dit doe ik onder meer voor mijn eigen album dat rond oktober gaat komen. Ik zit volledig in de muziek dus.

Lukt het je iedere keer om tijd vrij te maken in je drukke schema voor TRAILS?

Ik vind het nog steeds leuk om allerlei dingetjes te doen voor TRAILS. Zo af en toe komt er weer een vragenlijst via de post of moet ik me ergens melden voor een kleine test. Dit alles neemt nooit veel tijd in beslag.

Is dit wat je nu doet iets wat je van jongs af aan wilde doen? Was het een jongensdroom?

Ik ben al vanaf jongs af aan verslaafd aan applaus en verliefd op het podium. Zingen, liedjes schrijven, performen was toen alles wat ik wilde en dat is het nu nog steeds. Muziek is het mooiste wat er is!

Waar zie jij jezelf over tien jaar, wat hoop je te bereiken of te doen?

Ik hoop dat ik nog steeds super actief ben in de muziek. Hopelijk een grote eigen studio aan huis waar ik veel kan opnemen, blijven performen op alle grote en kleine podiums, het liefst door heel Europa. En misschien wel het belangrijkste...blijven genieten van muziek.

ThankX

HET ONDERZOEK VAN TRAILS WORDT GESUBSIDIEERD DOOR:

Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) | www.nwo.nl

- ZonMw
- Gebied Maatschappij- en Gedragswetenschappen

Ministerie van Justitie | www.rijksoverheid.nl/ministeries/venj

European Science Foundation | www.esf.org

Biobanking and Biomolecular Resources Research Infrastructure BBMRI-NL
www.bbMRI.eu

DAARNAAST WORDT TRAILS ONDERSTEUND DOOR:

Universitair Medisch Centrum Groningen | www.umcg.nl; Rijkuniversiteit Groningen | www.rug.nl;
Erasmus MC Universitair Medisch Centrum Rotterdam | www.erasmusmc.nl; Universitair Medisch
Centrum Radboud | www.umcn.nl; Universiteit Utrecht | www.uu.nl; Trimbos Instituut | www.trimbos.nl;
Parnassia Bavo Groep | www.parnassiabavogroep.nl

Een onderzoek naar de lichamelijke en geestelijke gezondheid van kinderen op weg naar de volwassenheid.

trails